

IJslandse saga

Danielsson stelt voor het **Centre for Economic Policy Research** dat de verantwoordelijkheid voor de afhandeling van de ondergang van de spaarbank Icesave rust op zowel de IJslandse, Britse als Nederlandse overheden. De IJslandse eigenaar van Icesave, Landsbanki, verwacht dat 88,2 procent van de uitstaande claims uiteindelijk terugbetaald kan worden; wel kan het nog tot ver na 2020 duren voordat de laatste afbetaling is gedaan. Na een nationalisatie van de gehele bankensector heeft de IJslandse regering met de Britse en Nederlandse overheid afgesproken om voor 3,9 miljard euro garant te staan. Volgens de auteur is het niet verwonderlijk dat de IJslandse kiezer met deze afspraak niet akkoord is gegaan; de jaarlijks te betalen rente bedraagt ruim zevenhonderd euro per IJslander.

Danielsson, J. (2010) The saga of Icesave. *Centre for Economic Policy Research Policy Insight*, 2010(44).

Olieramp

Méjean en Hope onderzoeken voor de **University of Cambridge** de effecten van een belasting op de CO₂-uitstoot als gevolg van brandstofverbruik op de vraag naar olie. Voor iedere daling van de wereldvraag naar olie met 0,4 procent duurt het tien jaar langer voordat de vraag naar olie het mondiale aanbod overtreft. Een belasting op de CO₂-uitstoot ter hoogte van de sociale kosten ervan stelt dit moment uit van 2019 naar 2044. Volgens de auteurs is dit tijdstip erg afhankelijk van de prijselasticiteit van de vraag naar olie en de groeivoet van de vraag. Op basis hiervan concluderen zij dat maatregelen die de vraag naar olie beïnvloeden een grote rol kunnen spelen bij de overgang naar een duurzame energievoorziening.

Méjean, A. en C. Hope (2010) The effect of CO₂ pricing on conventional and non-conventional oil supply and demand. *Cambridge Working Paper in Economics*, 2010(1054).

Varkens

Hoste analyseert voor het **Landbouw Economisch Instituut** de economische consequenties van plannen om vleesvarkens niet meer te huisvesten op een staloppervlakte van 0,7 m², maar op 1,0 m². Bij een directe omschakeling leidt dit voor een professioneel vleesvarkensbedrijf tot een gemiddelde kostenverhoging van omgerekend 65.000 euro.

De productiekosten zullen stijgen met circa twee cent per kilogram slachtgewicht. Er is sprake van een prijshefboom, omdat de meerkosten niet door alle delen van het varken vergoed worden. Dit betekent dat de meerprijs per kilogram in de winkel vijf keer zo hoog moet zijn als de meerkosten per kilogram van de varkensboer.

Hoste, R. (2010) Economische gevolgen van meer leefoppervlakte voor vleesvarkens. *LEI Rapport*, 2010(012).

Griekenland

Voor de **Europese Centrale Bank** analyseren Fontana en Scheicher de relatie tussen de prijs van staatsobligaties en daarvan afgeleide kredietverzekeringen in de periode van 2006 tot juni 2010. De auteurs beschouwen de financiële crisis als een structurele breuk. Zo is de prijs van kredietverzekeringen voor staatsobligaties toegenomen door meer risicoaversie bij beleggers. Daarnaast wordt er door de val van financiële instituten als Lehman Brothers veel minder gebruikgemaakt van arbitragemogelijkheden; de spread van kredietverzekeringen is hoger dan die van de onderliggende staatsobligaties. Voor Portugal, Ierland en Griekenland geldt echter het omgekeerde, waardoor geconcludeerd kan worden dat beleggers *haircuts* op staatsobligaties van deze landen verwachten.

Fontana, A. en M. Scheicher (2010) An analysis of euro area sovereign CDS and their relation with government bonds. *European Central Bank Working paper*, 2010(1271).

Dekkingsgraden

Voor **Netspar** onderzoeken Bucciol en Beetsma de gevolgen van alternatieve verdisconteringsmethodes van toekomstige pensioenuitkeringen, die beogen de volatiliteit van de dekkingsgraden te verminderen. Er zijn drie alternatieven voor de huidige praktijk waarin uitkeringen moeten worden verdisconteerd tegen de marktrente, namelijk verdisconteren tegen een voortschrijdend gemiddelde van historische rentes, tegen een gemiddelde van verschillende typen rentes en tegen een constante, gegeven rente. Uit analyse met behulp van overlappende generatiemodellen met twee pensioenpijlers blijkt dat verdiscontering tegen marktrente uiteindelijk meer welvaartswinst oplevert.

Bucciol, A. en R. Beetsma (2010) Consequence for welfare and pension buffers of alternative methods of discounting future pensions. *Netspar discussion papers*, 2010(052).

Examens

Voor het **National Bureau of Economic Research** onderzoeken Boyd *et al.* de effecten van een zij-instroomprogramma voor wiskundeleraren op de testresultaten van leerlingen wiskunde op middelbare scholen in Amerikaanse probleemwijken. Hoewel deze zij-instromers gemiddeld betere academische kwalificaties hebben dan reguliere leraren, hebben zij minder kwalificaties dan leraren uit het private non-profitprogramma *Teach for America*. Scholieren behalen iets lagere scores wanneer zij les krijgen van zij-instromers dan van reguliere docenten. De auteurs concluderen dat het zij-instroomprogramma nuttig is voor het aantrekken van docenten in probleemwijken.

Boyd, D., P. Grossman, K. Hammerness, H. Lankford, S. Loeb, M. Ronfeldt en J. Wyckoff (2010) Recruiting effective math teachers: how do math immersion teachers compare? Evidence from New York City. *NBER Working Paper*, 2010(16.017).

WK 2018

Voor het **SEO** schatten Van den Berg *et al.* de maatschappelijke kosten en baten van het organiseren van een wereldkampioenschap voetbal in Nederland en België. In het waarschijnlijke scenario levert een wereldkampioenschap voetbal 321 miljoen euro aan monetaire baten op, met name vanwege extra toerisme. Daar tegenover staat 475 miljoen euro aan kosten, dit zijn voornamelijk aanpassingskosten van de voetbalstadions. Dit betekent dat de niet-monetaire baten, zoals het grotere ervaren nut van de tv-supporter bij een toernooi in de eigen tijdzone, gevoelens van nationale trots, gegarandeerde deelname van Nederland en thuisvoordeel, minimaal negen euro per Nederlander moeten bedragen om het WK maatschappelijk rendabel te laten zijn.

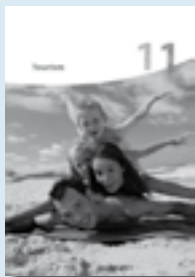
Berg, M. van den, M. de Nooij en C. Koopmans (2010) Kengetallen kosten-batenanalyse van het WK voetbal. *SEO Rapport*, 2010(013).

Rutte

Het **Centraal Planbureau** schetst een scenario van de overheidsfinanciën voor de middellange termijn naar aanleiding van het regeerakkoord van het kabinet-Rutte. Het begrotings-saldo van het Rijk slaat tussen 2010 en 2015 om van een substantieel tekort naar een beperkt overschot, terwijl de tekorten van de sociale fondsen en de lokale overheid teruglopen. Bij een groei van het bbp van 1,25 procent daalt het rijksoverheidstekort naar verwachting van 5,8 procent in 2010 tot 0,9 procent van het bbp in 2015; een tekortvermindering van 27 miljard euro. Belastingen en premies nemen reëel toe met 29 miljard euro, waarvan twaalf miljard als gevolg van beleid.

Centraal Planbureau (2010) Actualisatie economische verkenning 2011-2015. *CPB Document*, 213.

Vakantie

Eurostat bericht dat in 2009 de regio Île de France met 67,5 miljoen overnachtingen de meest favoriete Europese vakantiebestemming is, gevolgd door de Spaanse regio's Catalonië, de Balearen, de Canarische eilanden en Andalusië. Achttien van de twintig meest favoriete vakantie regio's bevinden zich in Spanje, Italië en Frankrijk. In achttien van deze

twintig regio's wordt meer in hotels overnacht dan op campings, het tegenovergestelde geldt voor de Franse regio's Languedoc-Roussillon en Aquitanië, waar respectievelijk 69 en 61 procent van alle overnachtingen op campings plaatsvindt. In Nederland is de regio Noord-Holland, met Amsterdam en luchthaven Schiphol, de meest favoriete bestemming.

Eurostat (2010) *Regional yearbook 2010*. Luxemburg: Publications Office of the European Union.

Herfsttoer

Savelberg en Bakker berichten voor het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** dat in 2009 92,8 procent van alle treinen op tijd aankwam, dat wil zeggen met maximaal drie minuten vertraging. Indicatoren van vertraging die tot nu toe onvoldoende aan bod komen, zijn onder andere de aantallen reizigers per vertraagde trein, de uitval van treinen, de variatie in reistijden en de kosten van anticiperend reisgedrag. Problemen met materieel en de infrastructuur blijken de twee belangrijkste oorzaken van primaire vertragingen te zijn. Dit aandeel neemt de laatste jaren af, terwijl het aandeel incidenten met derden, zoals lastige passagiers en zelfdodingen, toeneemt.

Savelberg, F. en P. Bakker (2010) *Betrouwbaarheid en robuustheid op het spoor*. Den Haag: KiM.

Sociale samenhang

Het **Centraal Bureau voor de Statistiek** meldt dat tussen 2002 en 2008 de participatie en het vertrouwen in de medemens is toegenomen. Een op de vijf burgers verricht vrijwilligerswerk, gemiddeld vijf uur per week. Hogeropgeleiden doen vaker vrijwilligerswerk, zijn vaker lid van verenigingen, zijn meer politiek actief, en hebben meer vertrouwen in de medemens en in maatschappelijke en politieke

instituten dan lageropgeleiden. In Flevoland en Limburg is de sociale samenhang het zwakst, in Friesland het sterkst. In Nederland en de Scandinavische landen is er sprake van een relatief groter vertrouwen dan in de rest van Europa.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2010) *Sociale samenhang: participatie, vertrouwen en integratie*. Den Haag: CBS.

Bazel III

In het nieuwe kapitaalakkoord Bazel III verhoogt de **Bank for International Settlements** het minimum aan te houden kapitaal ten opzichte van de uitstaande beleggingen van 2 naar 4,5 procent. Daarnaast wordt een extra buffer van 2,5 procent ingevoerd, die bij liquiditeitsproblemen als eerste moet worden aangesproken. Een bank mag dan geen dividend uitkeren, eigen aandelen inkopen of bonussen uitkeren. Ook aan de kwaliteit van het aan te houden kapitaal worden hogere eisen gesteld; zo moet kernkapitaal voornamelijk uit aandelen en ingehouden winsten bestaan. De regels worden vanaf 2013 geleidelijk ingevoerd en moeten uiteindelijk in 2019 volledig van kracht zijn.

Bank for International Settlements (2010) Group of Governors and Heads of Supervision announces higher global minimum capital standards. *BIS Press Release*, 2010(035).